

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-4-17
Karar Sayısı : 16-22/395-183
Karar Tarihi : 29.06.2016

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ,
Kenan TÜRK, Adem BİRCAN

B. RAPORTÖRLER: Can SARIÇIÇEK, Şevket GÜLTEKİN, Hatice CESUR

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Güney ERDAL
Afşaroğlu Konakları Bağlıca Blv. Eski Çayır Cad. No:18-1/A
Etimesgut/Ankara

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - TAV Havalimanları Holding A.Ş.
İstanbul Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali 34149
Yeşilköy/İstanbul
- TAV Esenboğa Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.
Beytepe Köyü No:5 Bilkent Çankaya/Ankara

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** TAV Havalimanları Holding A.Ş.'nin sahip olduğu TAV Esenboğa Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş. vasıtasıyla Ankara Esenboğa Havalimanı'nda ve işletmecisi olduğu diğer havalimanlarında otopark ücretlerine fahiş fiyat uyguladığı iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;
- TAV Havalimanları Holding A.Ş.'nin (TAV) kontrolünde bulunan TAV Esenboğa Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.'nin (TAV ESENBOĞA), Ankara Esenboğa Havalimanı'nda hâkim durumda olduğu ve bu durumunu emsallerinden belirgin biçimde yüksek otopark ücreti talep etmek suretiyle kötüye kullandığı,
 - Ankara Esenboğa Havalimanı'na araçlarıyla gelen sürücülerin alternatif otopark alanı bulamadıkları, dolayısıyla araçlarını çok uzak yerlere park etmek ya da fahiş otopark ücretleri ödemek zorunda kaldıkları,
 - TAV'ın işletmecisi olduğu diğer havalimanlarında da fahiş düzeyde otopark ücretleri talep edildiği
- ileri sürülerek, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) çerçevesinde gereğinin yapılması talep edilmektedir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 29.03.2016 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 27.04.2016 tarih ve 2016-4-17/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Kurulumuzun 03.05.2016 tarihli toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 21.06.2016 tarih ve 2016-4-17/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; başvuru konusu hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Dosya konusu önaraştırma kapsamında yapılacak herhangi bir ilgili ürün pazarı ve/veya ilgili coğrafi pazar tanımı iddialara yönelik değerlendirmenin sonucunu etkilemediğinden, İlgili Pazarın Tanımlanmasına Dair Kılavuz'un 20. paragrafı da dikkate alınarak, ilgili pazar tanımı yapılmamıştır.

I.2. Dosya Kapsamında Yapılan Tespitler

I.2.1. TAV ESENBOĞA ile Yapılan Görüşmeden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (6) TAV ESENBOĞA Genel Müdürü ile yapılan görüşmede şikâyete konu otopark ücretlerine ilişkin olarak özetle;
- Ücret tarifelerinin düzenlenmesinde Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü (DHMİ) ile akdedilen İhale Şartnamesi'nin esas alındığı, DHMİ tarafından sürekli denetime tabi olduğu ve anılan Genel Müdürlük ve Başmüdürlük ile koordineli çalışıldığı,
 - Otopark hizmetleri konusunda temel gider/maliyet kalemlerinin uluslararası standarttaki otoparkın yatırım maliyetleri, yönetim ve işletme maliyetleri (temizlik, bakım onarım, elektrik, personel giderleri) ve güvenlik maliyetleri (giriş ve çıkışlardaki kontrol noktaları, plaka kayıt sistemi, gezici güvenlik görevlileri) olduğu,
 - Esenboğa otopark ücret tarifesinin, DHMİ tarafından yıllık olarak yayımlanan tarifenin esas alınmasıyla hazırlandığı, bilahare Uygulama Sözleşmesi'nin "Tarifelerin Tespiti" başlıklı 29. maddesi kapsamında DHMİ tarafından belirlenen tarifeye + / - % (.....) farklı fiyat uygulama haklarının olduğu,
 - DHMİ Otopark Tarifesi Uygulama Esasları'nın (a) bendi kapsamında, kapalı otopark tarifesi için ise öncelikle DHMİ tarifesinin üzerine % (.....) ilave edildiği, akabinde + / - % (.....) fark uygulama hakları içerisinde tarifenin belirlendiği,
 - Ayrıca Kamu Özel İşbirliği Projeleri Havalimanı / Terminal 2016 Ücret Tarifesi (2016 KÖİ) Uygulama Esasları'nın (e) bendi kapsamında, DHMİ'nin yıllık otopark ücret tarifeleri çerçevesinde ücretsiz uygulama ya da indirim yapma haklarının olduğu
- ifade edilmiştir.
- (7) Ayrıca dosya konusu iddialarda yer alan, TAV ESENBOĞA'nın Esenboğa Havalimanı otopark hizmetleri bakımından hâkim durumda olduğu ve havalimanına araçlarıyla gelen kişilerin alternatif otopark imkânından yararlanamadığı hususlarına ilişkin olarak, Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) Kararları uyarınca ilki Kasım 2011'de faaliyete geçen PARK & FLY (Anadolu Jet) olmak üzere, hâlihazırda havalimanı dışında çok yakın mesafede birkaç otopark işletmesinin faaliyette bulunduğu belirtilmiştir.

I.2.2. DHMİ ile Yapılan Görüşmeden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (8) Raportörlerin görüştüğü DHMİ Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu üyesi (.....) tarafından özetle;
- Esenboğa Havalimanı için ilk olarak 2004 yılında ihaleye çıkıldığı ve ihale sonucunda havalimanı işletmesinin TAV'a verildiği,
 - Taahhüt edilen gelirlerin ve işletme hakkının elde edilebilmesi için ihaleye katılan firmalarca sunulan işletme sürelerinin dikkate alınması suretiyle işletme hakkının devredildiği, ancak ofis kiralama, otopark ücretleri gibi kimi tarifelerin her yıl yenilenmesi ve DHMİ'ye gönderilerek onayına sunulmasının gerektiği,
 - İhaleyi kazanan TAV ile yapılan sözleşmeler kapsamında, otopark ücret tarifelerinin baz fiyatının DHMİ tarafından belirlendiği, TAV'ın bu tarife üzerine %(.....) oranında artırım veya indirim uygulayabildiği, ancak nihai olarak bu tarifeyi onaylayan tarafın yine DHMİ olduğu,
 - Tarifelerde meydana gelecek değişiklikler için TAV'ın taleplerinin, elde edilen gelirlerin ve müşteri isteklerinin göz önünde bulundurulduğu,
 - Havalimanlarının otopark ücret tarifelerinde sabit oranda artış uygulansa da havalimanlarının farklı tarihlerde, farklı tekliflerle hizmete girmesi, havalimanı otoparklarının kapalı veya açık otopark gibi farklı nitelikleri haiz olması, havalimanlarının daha işlek ve talebi daha yüksek olmak gibi özelliklere sahip bulunması nedenleriyle otopark ücret tarifelerinde farklılıkların ortaya çıkabildiği,
 - Havalimanı sınırları içerisinde ilk otopark açma talebinin Anadolu Jet'ten geldiği, ancak haksız rekabete yol açacağı düşüncesiyle bu teklifin kendilerince reddedildiği, bunun üzerine Anadolu Jet'in havalimanı sınırları dışında otopark açtığı ve ardından havalimanı dışında birçok teşebbüsün otopark işletmeye başladığı

ifade edilmiştir.

I.2.3. DHMİ ve TAV ESENBOĞA'dan Talep Edilen Bilgiler Çerçevesinde Tespitler

- (9) TAV ESENBOĞA ve DHMİ'den elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda, TAV ESENBOĞA'nın 2007-2016 (ilk dört ay) arası dönemde, otopark hizmetlerinden yararlanan araçların otoparktaki kalış süresine göre uygulanan ücret tarifeleri ile DHMİ tarafından yayımlanan baz otopark ücret tarifelerine ve TAV ESENBOĞA'nın ücret tarifelerinde meydana gelen yıllık değişimlere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 1: TAV ESENBOĞA ve DHMİ'nin Esenboğa Havalimanına İlişkin Otopark Ücret Tarifeleri (TL)

Araçların Cinsi		2007 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA ¹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMİ ²	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMİ						

¹ TAV ESENBOĞA'nın belirtilen yıl içerisinde uygulamış olduğu açık otopark ücret tarifeleri.

² DHMİ'nin Atatürk (Kargo Terminali), Adnan Menderes, Antalya, Dalaman, Milas Bodrum, Adana ve Trabzon Havalimanları için (2013 itibarıyla söz konusu havalimanları için, yap-işlet-devret sözleşmesinin sona ermesi ve kiralama usulüne geçilmesi nedeniyle ayrı bir tariflendirmeye başlanmıştır. Bu kapsamda havalimanları DHMİ tarafından belirlenen ücret tarifelerine uymakta ve +/- %(.....) hakları ortadan kalkmaktadır.) belirlemiş olduğu yıllık baz otopark ücret tarifeleri.

16-22/395-183

2008 TÜFE ORANI:8,76%		2008 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMI						
2009 TÜFE ORANI: 10,44%		2009 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMI						
2010 TÜFE ORANI: 6,25%		2010 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMI						

2011 TÜFE ORANI: 8,57%		2011 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMI						
	Kapalı Otopark DHMI						
2012 TÜFE ORANI: 6,47%		2012 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMI						
	Kapalı Otopark DHMI						
2013 TÜFE ORANI: 8,89%		2013 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri ³ (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMI						
	Kapalı Otopark DHMI						

³ 2013 itibarıyla DHMI tarifelerinde ve TAV ESENBOĞA tarifelerinde motor ve motosiklet için de tarife yer almaktadır, ancak burada gerek görülmediği için yer verilmemiştir.

2014 TÜFE ORANI: 7,49%		2014 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
2015 TÜFE ORANI: 8,85%		2015 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					
	Kapalı Otopark DHMI						
2016 TÜFE ORANI: 7,67%		2016 ⁴ Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
		0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Açık Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Kapalı Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	TAV ESENBOĞA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	DHMI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	TAV Tarife Değişim (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	Kapalı Otopark TAV	TAV'ın kapalı otoparkına bu gruptaki araçlar girmemektedir.					

⁴ TAV ESENBOĞA tarafından gönderilen bilgiler, 2016 yılının ilk dört ayını içermektedir.

- (10) Tablo 1’de yer alan verilerden anlaşıldığı üzere, bazı yıllarda otopark ücretlerine artış yapılmadığı, bazı yıllarda ise artış yapılmış olmakla birlikte yapılan artışların, 2007-2016 arası dönemde gerçekleşen yıllık ortalama enflasyon oranları baz alındığında elde edilen kümülatif TÜFE değişim oranının altında kaldığı görülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda, 2007-2016 (ilk dört ay) arası dönemde araçların otoparktaki kalış süresine göre uygulanan ücret tarifelerinde meydana gelen artış oranı/miktarı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir:

Grafik 1: 2007-2016 Dönemi TAV Esenboğa Tarafından Uygulanan Otopark Tarifeleri

(.....TİCARİ SIR.....)

- (11) Grafik 1’den, 2007-2016 arası dönemde otopark hizmetlerinden yararlanan araçların otoparktaki kalış süresine göre uygulanan ücret tarifelerinde meydana gelen artışların en fazla aylık otopark tarifesinde ve son yıllarda yaşandığı; diğer otopark ücret tarifelerinde ise bazı yıllarda değişim olmadığı, bazı yıllarda değişim olmakla birlikte bu değişimin yukarıda da belirtildiği üzere TÜFE oranlarının altında ve işletmecilerin yasal hakları çerçevesinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Ayrıca, DHMİ tarafından yayımlanan baz tarifeler incelendiğinde, TAV ESENBOĞA tarifelerine benzer şekilde, DHMİ baz tarifelerinde de en fazla artışın aylık otopark tarifesinde yaşandığı anlaşılmıştır.
- (12) TAV ESENBOĞA’dan alınan 2007-2016 (ilk dört ay) dönemindeki aylık otoparktan çıkan araç sayısı bilgilerine aşağıdaki grafikte yer verilmiştir:

Grafik 2: TAV ESENBOĞA'nın Aylara Göre Park Eden Araç Sayısı

(.....TİCARİ SIR.....)

- (13) Müşteri doluluk oranlarına ilişkin olarak DHMİ tarafından gönderilen bilgi ve belgelere göre; bu bilgilerin yıllık bazda olması nedeniyle ve Grafik 2’de gösterilen artışın daha net görülebilmesi adına, TAV ESENBOĞA’nın müşteri doluluk oranlarına yıllık bazda aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2: TAV ESENBOĞA Otoparkının 2007-2015 Arası Dönemdeki Yıllık Müşteri Doluluk Oranları

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
DOLULUK ORANI (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (14) Ayrıca TAV ESENBOĞA tarafından gönderilen bilgi ve belgeler doğrultusunda, 2007-2015 döneminde gerçekleştirilen otopark faaliyetine ilişkin gelir, gider ve kâr marjı rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

16-22/395-183

Tablo 3: TAV ESENBOĞA'nın 2007-2015 Döneminde Otopark Faaliyetine İlişkin Gelir, Gider ve Kâr Marjı

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Otopark Gelirleri (TL)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Otopark Giderleri ⁵ (TL)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kâr Marjı ⁶ (%)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (15) DHMİ'den gelen bilgilerin incelenmesi sonucunda, her yıl yayımlanan otopark tarifelerinde DHMİ tarafından kiralanılan/işletilen otoparkların dört ayrı kategoriye ayrıldığı belirlenmiş olup, kategori başlıklarına aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 4: DHMİ Tarafından İşletilen/Kiralanılan Otoparklara Uygulanan Tarife Kategorileri

a. Atatürk (Kargo Terminali), Adana, Trabzon Havalimanları Otopark Tarifesi ⁷
b. Erzurum, Gaziantep, Batman, Denizli Çardak, Diyarbakır, Elazığ, Hatay, Kars, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun Çarşamba, Şanlıurfa GAP ve Van Havalimanları Otopark Tarifesi ⁸
c. Diğer Havalimanları Otopark Tarifesi
d. Abonman (Aylık) Tarifesi

- (16) DHMİ tarafından doğrudan işletilen havalimanları; Samsun Çarşamba, Hatay, Gaziantep, Kars Harakani, Trabzon, Muş, Tekirdağ Çorlu, Ağrı Ahmed-i Hani, Iğdır, Konya, Malatya, Uşak Isparta Süleyman Demirel, Mardin, Tokat, Sinop, Balıkesir Koca Seyit, Bingöl, Gökçeada, Balıkesir Merkez, Kahramanmaraş, Adıyaman, Kayseri, Adana, Amasya Merzifon, Bursa Yenişehir, Şırnak Şerafettin Elçi, Kastamonu ve Kocaeli Cengiz Topel Havalimanları olup, söz konusu havalimanlarının otopark tarifeleri ayrı kategorilerde düzenlenmiştir. Bu çerçevede, Esenboğa Havalimanı'nın ticari faaliyetlerinin yoğunluğu ve büyüklüğü de göz önüne alındığında DHMİ tarafından işletilen havalimanlarına ilişkin ücret tarifelerinden ikinci kategori konu kapsamında dikkate alınmıştır. Tablo 1'de yer verilen DHMİ baz tarifelerinin aynı zamanda DHMİ tarafından işletilen Adana ve Trabzon Havalimanlarına ilişkin ücret tarifelerini de içermesi nedeniyle ilgili tarifelere yeniden yer verilmesine gerek görülmemiştir.
- (17) Aşağıda yer alan Tablo 5'te, DHMİ tarafından belirlenen otopark tarifelerine göre, Denizli Çardak, Erzurum, Şanlıurfa/GAP, Gaziantep, Malatya, Konya, Samsun Çarşamba, Kars, Konya, Van Ferit Melen, Hatay, Elazığ, Batman Havalimanlarının yer aldığı kategoriye ait tarifelere yer verilmiştir.

⁵ TAV ESENBOĞA tarafından gönderilen bilgi yazısında, otopark giderlerine ilişkin olarak “ (.....) Euro proje toplam ilk yatırım maliyeti içerisinde otopark payına düşen amortisman giderleri, finansal giderler ve genel giderler yukarıda gösterilen otopark gider kalemlerine yansıtılmamış ve rakamlara dâhil edilmemiştir.” ifadesi yer almaktadır.

⁶ TAV ESENBOĞA tarafından gönderilen bilgiler doğrultusunda raportörlerce hesaplanmıştır.

⁷ 2014 yılına kadar Dalaman ve Milas Havalimanı ile 2013 yılına kadar Esenboğa ve Adnan Menderes Havalimanı Otoparkları da bu kategoriye dâhildi.

⁸ Bu kategori 2008 yılı itibarıyla gelmiş olmakla birlikte ismi geçen havalimanları faaliyete başlama tarihleri itibarıyla bu kategoriye dâhil olmuşlardır.

16-22/395-183

Tablo 5: DHMİ'nin Denizli Çardak, Erzurum, Şanlıurfa/GAP, Gaziantep, Malatya, Konya, Samsun Çarşamba, Kars, Konya, Van Ferit Melen, Hatay, Elazığ, Batman Havalimanları için Yayımladığı Otopark Tarifeleri

	2008 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık ⁹
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2009 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2010 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2011 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2012 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2013 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2014 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2015 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
	2016 Yılına İlişkin Ücret Tarifeleri (TL)					
	0-1 Saat	1-3 Saat	3-6 Saat	6-12 Saat	12-24 Saat	Aylık
Otomobil, Pikap, Minibüs	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

⁹ DHMİ ücret tarifelerinde, Atatürk, Antalya, Esenboğa, Adnan Menderes, Dalaman, Milas Bodrum, Adana ve Trabzon Havalimanları dışında kalan havalimanlarının aylık (abonman) ücret tarifesi diğer havalimanları ücret tarifesi içerisinde yer almakta olup burada diğer havalimanlarına ait aylık ücret tarifesine yer verilmiştir.

- (18) DHMİ'den ayrıca, DHMİ tarafından işletilen havalimanı otoparklarına ilişkin gelir, gider, kâr marjı rakamları ile doluluk oranları hakkında bilgi istenmiş, DHMİ tarafından işletilen çok sayıda havalimanı bulunması nedeniyle, Esenboğa Havalimanı'nın ticari faaliyetinin yoğunluğu ve büyüklüğü göz önüne alınmak suretiyle aşağıdaki tabloda Samsun, Trabzon, Gaziantep ve Malatya Havalimanlarına ilişkin bilgilere yer verilmiştir:

Tablo 6: DHMİ Tarafından İşletilen Samsun, Trabzon, Gaziantep ve Malatya Havalimanı Otoparklarına İlişkin Gelir, Gider, Kâr Marjı Rakamları ve Müşteri Doluluk Oranları

YILLAR	SAMSUN HAVALİMANI OTOPARKI			
	GELİR (TL)	GİDER (TL)	KÂR MARJİ (%)	DOLULUK (%)
2007	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2008	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2009	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2010	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2011	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2012	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2013	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2014	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)		
YILLAR	GAZİANTEP HAVALİMANI OTOPARKI			
	GELİR (TL)	GİDER (TL)	KÂR MARJİ (%)	DOLULUK (%)
2007	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2008	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2009	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2010	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2011	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2012	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2013	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2014	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)		
YILLAR	MALATYA HAVALİMANI OTOPARKI			
	GELİR (TL)	GİDER (TL)	KÂR MARJİ (%)	DOLULUK (%)
2007	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2008	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2009	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2010	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2011	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2012	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2013	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2014	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)		

YILLAR	TRABZON HAVALİMANI OTOPARKI			
	GELİR (TL)	GİDER (TL)	KÂR MARJİ (%)	DOLULUK (%)
2007	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2008	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2009	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2010	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2011	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2012	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2013	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2014	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)		

I.2.4. UKOME'den Talep Edilen Bilgiler Çerçevesinde Tespitler

- (19) Kurumumuzun talebi üzerine UKOME'den gönderilen bilgi ve belgelerde; UKOME'nin söz konusu otopark işletmeciliğine ilişkin yetkilerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in (Yönetmelik) 12. ve 13. maddesi çerçevesinde olduğu, Yönetmeliğin 12. maddesinde yer alan "*sıhhî işyeri açmak isteyen gerçek ve tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1'de yer alan başvuru ve beyan formuyla yetkili idareye müracaat eder. Başvurunun Yönetmelikte öngörülen kriterlere uygun olduğunun tespiti halinde başkaca bir işleme gerek kalmaksızın işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenerek ilgiliye verilir...*" ve 13. maddesinde yer alan "*İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri, yetkili idareler tarafından ruhsatın verildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde kontrol edilir. İşyerinin bu süre içinde kontrol edilmemesi halinde ruhsat kesinleşir... İşyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde... verilen süre içinde tespit edilen noksanlık ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, ruhsat iptal edilerek işyeri kapatılır.*" şeklindeki düzenlemeler çerçevesinde iş ve işlem yaptığı, talep edilen bilgilerde yer alan diğer konularda herhangi bir yetkisinin olmadığı ifade edilmiştir.
- (20) UKOME tarafından gönderilen bilgi yazısında ayrıca, Yönetmeliğin ilgili maddelerinden "*Sıhhî Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler*" başlıklı maddesinin (c) bendinde "Açık otoparklar" kapsamında "1- Açık otopark olarak kullanılan yerin mülkiyet sahibinden tapu tescil belgesine göre muvafakat aranacaktır. 2- Açık otoparkta yapılacak kontrol kulübesi prefabrikte veya kolay taşınabilir bir malzemeden yapılacak olup, en az 9 m³ hacme sahip olacaktır. 3- İşyeri kapı numarası alınmış olacaktır. 4- Araç giriş ve çıkışları trafiği aksatmayacak şekilde düzenlenecek, trafik açısından uygun olacaktır. 4- Açık otoparkın park alanlarının zemini beton veya asfalt olacaktır. 6- Otoparkta park eden araçların her türlü hasara karşı zorunlu sigortaları yaptırılmış olacaktır. 7- Kat irtifakı veya kat mülkiyetini haiz ya da inşaata başlama izni alınan yerlerde açık otopark açılmaz. 8- Plan değişikliği veya mülkiyet değişikliği nedeniyle oluşacak durumlarda yeni malikin veya maliklerin muvafakati olmadan işletmeye devam edilemez." hususlarının yer almakta olduğu ifade edilmiştir.
- (21) Görüleceği üzere ilgili düzenlemeler çerçevesinde, UKOME'nin otopark işletmeciliğine ilişkin tarife belirleme, sunulan hizmetin niteliğini denetleme/düzenleme yetkileri bulunmamakta, ancak "Sıhhî Müesseseler İçin Sınıflarına ve Özelliklerine Göre Aranacak Nitelikler"e göre Yönetmeliğin 12. ve 13. maddesi çerçevesinde işyeri açma ve ruhsat verme yetkisi bulunmaktadır.

16-22/395-183

- (22) Yazıda ayrıca, Esenboğa Havalimanı çevresindeki mevcut otoparklara ilişkin olarak veya yeni otoparklar açılmasının önünde herhangi bir engel bulunup bulunmadığı konusunda, bugüne kadar kendilerine Büyükşehir Belediye Meclisi kararı, mahkeme kararı vb. herhangi bir bilgi ve belge gelmediği ifade edilmiştir.
- (23) Öte yandan, Esenboğa Havalimanı yakınında otopark hizmeti sunan teşebbüslere ilişkin olarak istenilen bilgiler çerçevesinde ise, Esenboğa Havalimanı çevresinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan teşebbüslerin PARK & FLY ve MMC OTOPARK olduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte ilgili bilgi yazısında, UKOME izniyle açılmış, ancak hâlihazırda faaliyet göstermeyen otoparklar ve/veya başvurusu reddedilen otoparklar bulunup bulunmadığı konusunda herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir.

I.2.5. Ankara Büyükşehir Belediyesinden Talep Edilen Bilgiler Çerçevesinde Tespitler

- (24) Ankara Büyükşehir Belediyesinden (Belediye) cevaben gelen evrakta özetle;
- Şehir içi otoparklarına ilişkin ücret tarifelerinin Belediye Meclisi tarafından belirlendiği (16.07.2009 tarihli ve 1604 sayılı, 13.02.2015 tarihli ve 398 sayılı Belediye Meclisi Kararları),
 - 14.07.2008 tarihli ve 1810 sayılı Belediye Meclisi kararı ile Ankara mücavir alan sınırları içerisinde otopark olarak kullanılacak park yerlerinden alınacak saatlik, günlük, aylık ve yıllık ücretlerin kent içindeki özel park ücretlerinin üzerinde olmamak kaydıyla UKOME tarafından belirlenmesinin oybirliği ile onaylandığı,
 - Ancak, Ankara 11. İdare Mahkemesi tarafından 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. maddesinin (f) fıkrası, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15. maddesinin (a) ve (p) bendi ile 18. maddesinin (e) ve (f) bendi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 97. maddesi hükümleri uyarınca ücret tarifelerinin belirlenmesi konusunda yetkinin Belediye Meclislerine ait olması karşısında UKOME tarafından belirlenmesi yönündeki Belediye Meclisi kararının hukuka uygun görülmediği ve anılan Ankara 11. İdare Mahkemesi kararı üzerine Belediye Meclisi kararının düzeltildiği,
 - Belediye tarafından kiraya verilen ya da işletme hakkının devredildiği otoparklar için Belediye Meclisi kararında belirlenen ücretlerin uygulandığı,
 - Belediyenin özel şahıslar tarafından işletilen otoparklara ilişkin ücret tarifelerine müdahale yetkisinin bulunmadığı
- ifade edilmiştir.
- (25) 16.07.2009 tarihli ve 1604 sayılı Belediye Meclisi kararı uyarınca belirlenen ve EGO Genel Müdürlüğü idaresinde çalıştırılan veya kiraya verilen resmi, özel, ücretli, açık ve kapalı tüm otoparklarda uygulanması öngörülen otopark ücret tarifelerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

16-22/395-183

Tablo 7: 16.07.2009 tarihli ve 1604 sayılı Meclis Kararı Uyarınca Belirlenen Otopark Ücret Tarifeleri

AÇIK VE YOL BOYU OTO PARKLAR İÇİN (TL)					
ARAÇLARIN CİNSİ	0-1 SAAT	1-4 SAAT	4-8 SAAT	8-12 SAAT	12-24 SAAT
MOTOSİKLET	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OTOMOBİL-KAMYONET- MINİBÜS-TRAKTÖR KÂRAVAN-JEEP	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OTOBÜS-KAMYON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇOK KATLI VE KAPALI OTO PARKLAR İÇİN (TL)					
ARAÇLARIN CİNSİ	0-1 SAAT	1-4 SAAT	4-8 SAAT	8-12 SAAT	12-24 SAAT
MOTOSİKLET	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OTOMOBİL-KAMYONET- MINİBÜS-TRAKTÖR KÂRAVAN-JEEP	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
OTOBÜS-KAMYON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (26) 13.02.2015 tarihli ve 398 sayılı Belediye Meclisi kararı ile belirlenen ve hâlihazırda geçerli olan EGO Genel Müdürlüğü idaresinde çalıştırılan veya kiraya verilen resmi, özel, ücretli, açık ve kapalı tüm otoparklarda uygulanması öngörülen otopark ücret tarifelerine aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 8: 13.02.2015 tarihli ve 398 sayılı Meclis Kararı Uyarınca Belirlenen KDV dâhil Otopark Ücret Tarifeleri

AÇIK VE YOL BOYU OTO PARKLAR İÇİN (TL)				
	0-15 DAKİKA	15 - 4 SAAT	4 - 8 SAAT	TAM GÜN
TÜM ARAÇLAR İÇİN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇOK KATLI VE KAPALI OTO PARKLAR İÇİN (TL)				
	0-1 SAAT	1-4 SAAT	4-8 SAAT	TAM GÜN
TÜM ARAÇLAR İÇİN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (27) Belediye tarafından işletilen şehir içi otoparklara ilişkin gelir, gider ve kâr marjı oranları hakkındaki bilgi talebine ilişkin olarak; Belediye tarafından bizzat işletilen herhangi bir otopark bulunmadığı, Kira İşleri Şube Müdürlüğü tarafından kiraya verilen ya da tahsis edilen otoparkların bulunduğu ve bu otoparkların 3. şahıslar eliyle işletilmesi nedeniyle gider ve kâr marjı rakamlarının kendilerinde mevcut olmadığı ifade edilmiştir.
- (28) Tablo 9'da Belediye tarafından kiraya verilen ya da tahsis edilen otoparklara ilişkin 2007-2016 dönemine ait otopark gelirlerine yer verilmiştir:

Tablo 9: 2007-2016 Döneminde Belediye Tarafından Kiraya Verilen ya da Tahsis Edilen Şehir İçi Otoparklarına İlişkin Otopark Gelirleri

YILLAR	YILLIK OTO PARK GELİRLERİ (TL)	YILLAR	YILLIK OTO PARK GELİRLERİ (TL)
2007	(.....)	2012	(.....)
2008	(.....)	2013	(.....)
2009	(.....)	2014	(.....)
2010	(.....)	2015	(.....)
2011	(.....)	2016	(.....)

- (29) Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilen bilgi ve belgelerden, Belediye tarafından kiralanan/tahsis edilen otoparkların ücret tarifelerini belirleme yetkisinin Belediye Meclisine ait olduğu ve söz konusu tarifelerde sıklıkla değişim yaşanmadığı anlaşılmaktadır. Her yıl tarifeleri yenilenen TAV ESENBOĞA'nın aksine Belediye tarafından kiralanan/tahsis edilen otoparkların ücret tarifelerinin 2009 ve 2015 yıllarında değişikliğe uğradığı görülmektedir.

I.2.6. ANKARA ŞOFÖRLER OTOMOTİV'den ve Havaalanları Yer Hizmetleri A.Ş.'den (HAVAS) Talep edilen Bilgiler Çerçevesinde Tespitler

- (30) Kurumumuzun bilgi talebi üzerine Ankara Şoförler Otomotiv Turizm İnşaat Reklam İletişim A.Ş. (ANKARA ŞOFÖRLER OTOMOTİV) tarafından gönderilen bilgiler kapsamında, Esenboğa Havalimanı'na ulaşım hizmetine ilişkin ihalenin kazanılmasıyla birlikte BELKO Air otobüsleri ile faaliyete başlandığı, EGO otobüslerinin faaliyetlerine ilişkin bilgi edinme yetkilerinin bulunmadığı, kaldı ki kendilerinin faaliyete başladığı dönem olan Ekim 2013'ten önce EGO otobüslerinin Esenboğa Havalimanı'na ulaşım hizmetine son verdiği öğrenilmiştir. ANKARA ŞOFÖRLER OTOMOTİV'den gelen bilgi ve belgelerde, faaliyete başlandığı tarih olan Ekim 2013 itibarıyla aylık taşınan yolcu sayısı, hizmet sağlayan araç ve sefer sayısı, ortalama günlük doluluk oranları ve taşıma ücretlerine ilişkin bilgiler yer almakta olup, söz konusu bilgilere aşağıdaki Tablo 10'da yer verilmiştir:

Tablo 10: BELKO Air'e Ait Taşınan Yolcu, Araç, Sefer Sayısı, Günlük Doluluk ve Taşıma Ücreti Bilgileri

YIL: 2013	Taşınan Yolcu	Araç Sayısı	Sefer ¹⁰ Sayısı	Ortalama Günlük Doluluk	Taşıma Ücreti (TL)
EKİM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)				
YIL: 2014					
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EKİM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)				
YIL: 2015					
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
E7KİM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)				

¹⁰ BELKO Air otobüslerinin ortalama günlük sefer sayısı.

16-22/395-183

YIL: 2016						
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
5 MAYISA KADAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
5-26 MAYIS ARASI						
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (31) HAVAŞ tarafından gönderilen taşınan yolcu sayısı, aylık doluluk oranları ve taşıma ücretlerine ilişkin belgelerde yer verilen bilgiler Tablo 11'deki gibidir:

Tablo 11: HAVAŞ'a Ait Taşınan Yolcu Sayısı, Doluluk Oranı ve Taşıma Ücreti Bilgileri

YIL: 2007	Taşınan Yolcu	Doluluk (%)	Taşıma ¹¹ Ücreti (tl)	YIL: 2012	Taşınan Yolcu	Doluluk (%)	Taşıma Ücreti (TL)
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	OCAK	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	MART	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)
MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)	MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)
HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)	HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)
TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)	TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)
AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)	AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)
EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)	EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)
EKİM	(.....)	(.....)	(.....)	EKİM	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	KASIM	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)
YIL: 2008 ¹²				YIL:2013			
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	OCAK	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	MART	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)
MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)	MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)
HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)	HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)
TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)	TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)
AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)	AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)
EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)	EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)
EKİM	(.....)	(.....)	(.....)	EKİM	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	KASIM	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)
YIL: 2009				YIL: 2014 ¹³			
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	OCAK	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	MART	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)
MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)	MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)
HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)	HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)
TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)	TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)
AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)	AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)
EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)	EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)
EKİM	(.....)	(.....)	(.....)	EKİM	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	KASIM	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)

¹¹ HAVAŞ tarafından uygulanan taşıma ücretlerinde 00.00-06.00 saatleri arasında %(.....) zam uygulanmaktayken Ekim 2013 tarihinde bu uygulamaya son verilmiştir.

¹² Belediye otobüsleri de Esenboğa Havalimanı'na ulaşım hizmetine başlamıştır.

¹³ 25.09.2014 - 11.08.2015 tarihleri arasında HAVAŞ hizmetlerini durdurmuştur.

16-22/395-183

YIL: 2010				YIL: 2015			
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	OCAK	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	MART	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)
MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)	MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)
HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)	HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)
TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)	TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)
AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)	AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)
EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)	EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)
EKİM	(.....)	(.....)	(.....)	EKİM	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	KASIM	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)			TOPLAM	(.....)		
YIL: 2011				YIL: 2016 ¹⁴			
OCAK	(.....)	(.....)	(.....)	OCAK	(.....)	(.....)	(.....)
ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)	ŞUBAT	(.....)	(.....)	(.....)
MART	(.....)	(.....)	(.....)	MART	(.....)	(.....)	(.....)
NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)	NİSAN	(.....)	(.....)	(.....)
MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)	MAYIS	(.....)	(.....)	(.....)
HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)	HAZİRAN	(.....)	(.....)	(.....)
TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)	TEMMUZ	(.....)	(.....)	(.....)
AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)	AĞUSTOS	(.....)	(.....)	(.....)
EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)	EYLÜL	(.....)	(.....)	(.....)
EKİM	(.....)	(.....)	(.....)	EKİM	(.....)	(.....)	(.....)
KASIM	(.....)	(.....)	(.....)	KASIM	(.....)	(.....)	(.....)
ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)	ARALIK	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)			TOPLAM	(.....)		

(32) Ayrıca, ANKARA ŞOFÖRLER OTOMOTİV ve HAVAŞ'tan alınan söz konusu faaliyetlerine ilişkin gelir, gider ve kâr marjı rakamlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 12: HAVAŞ ve BELKO Air'e Ait Gelir, Gider ve Kâr Marjı Rakamları

BELKO Air ¹⁵	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GELİR	FAALİYETE HENÜZ BAŞLAMADIĞI DÖNEM						(.....)	(.....)	(.....)
GİDER	FAALİYETE HENÜZ BAŞLAMADIĞI DÖNEM						(.....)	(.....)	(.....)
Kâr Marjı	FAALİYETE HENÜZ BAŞLAMADIĞI DÖNEM						(.....)	(.....)	(.....)
HAVAŞ ¹⁶	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GELİR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GİDER	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kâr Marjı	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

¹⁴ 19.04.2016 tarihinde HAVAŞ hizmetlerini yeniden durdurmuştur.

¹⁵ BELKO Air tarafından gönderilen gelirlere olağandışı gelirler; giderlere finansman, amortisman ve olağandışı giderler dâhil edilerek gelir, gider ve kâr marjı rakamları raportörlerce (HAVAŞ tarafından gönderilen veriler göz önünde bulundurularak) hazırlanmıştır.

¹⁶ HAVAŞ tarafından gönderilen gelirlere olağandışı gelirler; giderlere faiz, amortisman, olağandışı giderler ile genel müdürlük giderlerinin istasyona düşen payının da dâhil edildiği ifade edilmiştir.

- (33) ANKARA ŞOFÖRLER OTOMOTİV ve HAVAŞ tarafından gönderilen bilgi ve belgelerden, EGO otobüsleri ve ardından BELKO Air otobüslerinin faaliyete başlamasıyla HAVAŞ tarafından taşınan yolcu sayısında azalma yaşandığı, BELKO Air otobüslerinin ücret tarifelerinde artış olsa dahi taşınan yolcu sayısındaki artışın devam ettiği görülmektedir. ANKARA ŞOFÖRLER OTOMOTİV, HAVAŞ ve TAV ESENBOĞA'dan elde edilen bilgi ve belgeler doğrultusunda Esenboğa Havalimanı'na ulaşımında ağırlıklı olarak hangi yolun tercih edildiğini görmek amacıyla, aşağıdaki Grafik 3'te teşebbüslerin 2007-2016 arası dönemdeki müşteri sayılarına yer verilmiştir:

Grafik 3: TAV ESENBOĞA Müşteri Sayısı ve HAVAŞ-BELKO Air ile Taşınan Yolcu Sayısı

(.....TİCARİ SİR.....)

- (34) Yukarıda yer verilen Grafik 3'te, 2007-2016 arası dönemde, TAV ESENBOĞA'nın müşteri sayısında meydana gelen artışın HAVAŞ ile BELKO Air otobüslerinin taşıdığı yolcu sayısında yaşanan artış karşısında daha az olduğu görülmektedir. Buna ek olarak yolcuların yarısından daha azının havalimanına kendi aracıyla gelmeyi tercih ettiği, buna karşılık yolcuların yaklaşık olarak üçte ikisinin HAVAŞ ve BELKO Air otobüsleri ile havalimanına ulaşım sağladığı anlaşılmaktadır.

1.2.7. PARK&FLY ve MMC OTOPARK'tan Talep Edilen Bilgiler Çerçevesinde Tespitler

- (35) Kurumumuzun talebi üzerine PARK&FLY tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde, çalışma ruhsatının Ankara Büyükşehir Belediyesinden alındığı ve otoparkın yangın güvenliğine ilişkin olarak zabıta müdürlüğü tarafından denetlendiği, otoparkın konumu itibarıyla müşterilerinin çoğunlukla Esenboğa Havalimanı'ndan uçak ile seyahat edecek yolculardan oluştuğu, UKOME kararları gözetilerek ücret tarifelerinin Anadolu Jet ve Miles & Smiles üyesi Türk Hava Yolları yolcularına günlük (.....) TL, diğer müşteriler için ise günlük (.....) TL olarak belirlendiği ve söz konusu ücret tarifelerinin içerisinde otoparktan havalimanı terminaline ve havalimanı terminalinden otoparka ulaşmaları için gerekli transfer hizmetinin dâhil olduğu, otoparkın açılış yılı olan 2011'den 2014 yılı Mayıs ayına kadar uygulanan ücret tarifelerinde değişiklik yapılmadığı ve söz konusu tarifelerin Anadolu Jet yolcularına ilk gün ücretsiz diğer günler günlük (.....) TL ve diğer müşteriler için günlük (.....) TL olarak uygulandığı, otoparklarına ilişkin aylık ortalama doluluk oranının yaklaşık %(.....) olduğu ve otopark hizmetine ilişkin en önemli gider kalemlerinin elektrik, personel ((.....) bordrolu kişi), arazi kirası ve transfer hizmetinin (iki servis aracının şoförü, araç ve yakıt ücretleri) olduğu ifade edilmiştir.
- (36) MMC OTOPARK tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde ise, 30.11.2015 tarihinde otopark işletmek için kurulduğu, ancak Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Ulaşım Dairesi Başkanlığında ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlarda gerekli resmi işlemlerin tamamlanması üzerine 2016 yılı Mayıs ayı içerisinde faaliyete başlandığı, söz konusu faaliyetlerinin havalimanı yolcularına otopark hizmeti sunmak olduğu ve müşterilerin istemesi halinde otopark ile havalimanı arasında transfer hizmetinin de sunulduğu, otopark hizmetine ilişkin ücret tarifelerinin belirlenmesinde çevrede bulunan diğer rakip otoparkların (Anadolu Jet ve OTTO Park) ücret tarifelerinin baz alındığı ve söz konusu ücret tarifelerinin 24 saat için (.....) TL olarak belirlendiği, faaliyete yeni başlanması nedeniyle ücret tarifelerinde her hangi bir değişiklik söz konusu olmadığı ifade edilmiştir.

16-22/395-183

- (37) MMC OTO PARK ve PARK & FLY tarafından gönderilen veriler değerlendirildiğinde, 2016 yılına ait günlük ücret tarifelerinin (PARK&FLY – (.....) TL (Anadolu Jet ve Miles & Smiles üyeleri) / (.....) TL (diğer müşteriler), MMC OTO PARK – (.....) TL), DHMİ tarafından bizzat işletilen havalimanlarının günlük otopark ücret tarifelerine (12-24 saat – (.....) TL (otomobil, minibüs, pikap) / (.....) TL (midibüs, kamyon, kamyonet, otobüs)) ve özellikle de TAV ESENBOĞA tarafından uygulanan günlük ücret tarifelerine (DHMİ baz ücret tarifesi – (.....) TL (otomobil, minibüs, pikap) / (.....) TL (midibüs, kamyon, kamyonet, otobüs), TAV ESENBOĞA – (.....) TL (otomobil, minibüs, pikap) / (.....) TL (midibüs, kamyon, kamyonet, otobüs)) kıyasen daha düşük kaldığı görülmektedir.

1.3. Değerlendirme

- (38) Dosya konusu başvurunun temelini, TAV'ın kontrolünde bulunan TAV ESENBOĞA vasıtasıyla Ankara Esenboğa Havalimanı'nda ve işletmecisi olduğu diğer havalimanlarında otopark ücretlerine aşırı fiyat uyguladığı iddiası oluşturmaktadır.
- (39) İddia edilen uygulamaların hukuki niteliği 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi temelinde genel olarak hâkim durumun kötüye kullanılması, bunun özel bir türü olarak ise sömürücü rekabet ihlalleri başlığı altında yer alan aşırı fiyat uygulamasıdır. Aşırı fiyat, pazar gücünün uygulanması sonucunda sürekli olarak rekabetçi düzeyin önemli ölçüde üzerinde belirlenen fiyat olarak tanımlanmaktadır¹⁷.
- (40) Rekabet hukuku uygulamalarının tüketici refahı odaklı olduğu da göz önünde bulundurulduğunda, sömürücü nitelikteki davranışlar içerisinde yer alan ve tüketici refahında doğrudan bir kayba ve dağılım etkisizliğine yol açan aşırı fiyatlama davranışı rekabet hukukunun ilgi alanlarından birini oluşturmaktadır.
- (41) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin lafzından da anlaşılacağı üzere, Türk Rekabet Hukukunda "hâkim durumun kötüye kullanılması" olarak nitelenebilecek bir ihlalin varlığı için iki koşulun bir arada sağlanması gerekmektedir. Bunlardan birincisi, "hâkim durum"daki bir teşebbüsün varlığı, ikincisi ise hâkim durumdaki teşebbüs tarafından gerçekleştirilen eylemin "kötüye kullanma" niteliğini taşımasıdır. Somut olayda bu koşullardan herhangi birisinin bulunmaması halinde, Kanun'un 6. maddesi kapsamında "hâkim durumun kötüye kullanılması" ihlalden söz edilmesi mümkün değildir. Ayrıca, "Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz"un (Kılavuz) 7. paragrafında da belirtildiği üzere, "hâkim durumun kötüye kullanılmasının" iki unsurundan birinin bulunmadığının açıkça gösterilebildiği durumlarda diğer unsura ilişkin analize yer verilmemesi mümkündür.
- (42) Bununla birlikte, mevcut dosya kapsamında TAV ESENBOĞA için yapılacak bir hâkim durum analizinin, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında yapılacak değerlendirmenin sonucunu değiştirmedeği görüldüğünden, TAV ESENBOĞA'nın inceleme konusu eylemlerinin kötüye kullanma olup olmadığına ilişkin olarak yapılacak olan aşağıdaki değerlendirmeler TAV ESENBOĞA'nın hâkim durumda olduğu varsayımı altında gerçekleştirilecektir.

¹⁷ O'Donoghue ve Padilla 2006, 604.

16-22/395-183

- (43) Raportörlerin TAV ESENBOĞA ve DHMİ'de yaptıkları görüşmelerden ve ilgili taraflarca gönderilen cevabi yazılardan; TAV tarafından otopark ücret tarifelerinin düzenlenmesinde DHMİ ile akdedilen İhale Şartnamesi'nin esas alındığı, TAV ESENBOĞA'nın, DHMİ tarafından sürekli denetime tabi tutulduğu, TAV ESENBOĞA ve DHMİ arasında yapılan sözleşmeler kapsamında, otopark ücret tarifelerinin baz fiyatının DHMİ tarafından belirlendiği, TAV ESENBOĞA'nın bu tarifeleri %(.....) artırabildiği veya azaltabildiği, ancak bu hakkın kullanımı sonrasında dahi nihai olarak bu tarifeyi onaylayan tarafın DHMİ olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, TAV ESENBOĞA tarafından sunulan otopark hizmetlerinin, fiyat yönüyle düzenlemeye tabi olduğu sonucuna varılmaktadır. Bununla birlikte, başvuru konusu iddiaların aydınlatılması bakımından uygulanmakta olan fiyatlara ilişkin bazı analizler yapılmış olup bu doğrultuda yapılan değerlendirmeye aşağıda yer verilmektedir.
- (44) TAV ESENBOĞA ve DHMİ'nin Esenboğa Havalimanı'na İlişkin Otopark Ücret Tarifelerine yer verilen Tablo 1'den, 2007-2016 arası dönemde, otopark hizmetlerinden yararlanan araçların otoparktaki kalış süresine göre uygulanan ücret tarifelerinin, DHMİ ile akdedilen Uygulama Sözleşmesi (Tarifelerin Tespiti başlıklı 29. madde hükmü gereğince) kapsamında DHMİ tarifeleri baz alınmak üzere +/- %(.....) değişim hakkının içerisinde belirlendiği (Örneğin 2007 yılında 1-3 saat arası ücret DHMİ'nin tarifesinde (.....) TL iken TAV ESENBOĞA (.....) TL olarak değişim hakkı kapsamında belirlemiştir.) görülmektedir. Kapalı otopark ücretlerinin ise DHMİ Otopark Tarifesi Uygulama esasları (a) bendi gereğince ve DHMİ'nin kendi işlettiği havalimanlarında kapalı otopark bulunmaması nedeniyle, tarifede yer alan açık otopark ücretine %(.....) ilave edilerek belirlendiği, ardından +/- %(.....) içerisinde tarifelerin belirlendiği, sonuç olarak verilerden anlaşılacağı üzere, bazı yıllarda otopark ücretlerine artış yapılmadığı, bazı yıllarda ise artış yapılmış olmakla birlikte 2007-2016 arası dönemde yıllık ortalama enflasyon oranları baz alındığında elde edilen kümülatif TÜFE değişim oranının altında kaldığı görülmüştür. Dolayısıyla TAV ESENBOĞA tarafından kendisine tanınan yasal sınırlar içinde yapılan artışların aşırı fiyat teşkil ettiğinin iddia edilmesi mümkün görünmemektedir. Ayrıca TAV ESENBOĞA tarafından 2007-2016 arası dönemde uygulanan otopark ücret tarifelerinde meydana gelen değişimin görüldüğü Grafik 1 de bu sonucu teyit eder niteliktedir.
- (45) Benzer şekilde Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilen bilgiler çerçevesinde hazırlanan Tablo 7 ve Tablo 8'den görüldüğü üzere; Belediye Meclisi kararı uyarınca belirlenen ve EGO Genel Müdürlüğü idaresinde çalıştırılan veya kiraya verilen resmi, özel, ücretli, açık ve kapalı tüm otoparklarda uygulanması öngörülen otopark ücret tarifeleri kapsamında 16.07.2009 tarihli ve 1604 sayılı Belediye Meclisi kararı uyarınca otomobil için açık ve kapalı otopark ücreti tüm gün (.....) TL, 13.02.2015 tarihli ve 398 sayılı Belediye Meclisi kararı uyarınca ise tüm araçlar için açık otopark ücreti (.....) TL, kapalı otopark ücreti (.....) TL olarak belirlenmiştir. Söz konusu tarifeler, TAV ESENBOĞA'nın ilgili yıllarda uygulamış olduğu ücret tarifeleri ile kıyaslandığında, (Tablo 1) TAV ESENBOĞA'nın otopark tarifelerinin, belediye tarifelerinden yaklaşık (.....) kat kadar yüksek olduğu görülmektedir. Ancak şehir içi otoparklar ile havalimanı otoparkları arasında; bulunulan konumun avantajları, sağlanan hizmetler, başta güvenlik maliyetleri olmak üzere birçok maliyet kaleminin varlığı gibi farklılıkların bulunduğu hesaba katıldığında, söz konusu farkın normal olduğu açık bir şekilde söylenebilecektir. Buna ek olarak bu farklılığın TAV tarafından kendi serbest iradesiyle değil, DHMİ tarafından yapılan düzenlemeler çerçevesinde ortaya çıktığı değerlendirilmektedir.

16-22/395-183

- (46) Başvuru dilekçesinde belirtilmiş olduğu üzere, 2016 yılı için açık otoparkta 12-24 saat arası için (.....) TL, kapalı otopark için ise (.....) TL olarak talep edilen ve aşırı fiyat oluşturduğu iddia edilen ücretlerin Tablo 1'den teyit edilmesi mümkündür. Bununla birlikte, yukarıda daha önce de belirtildiği üzere, bu ücret tarifeleri TAV ile DHMİ arasında yukarıda izah edildiği usuller çerçevesinde belirlenmektedir.
- (47) Öte yandan, Esenboğa Havalimanı ve yakın çevresinde otopark hizmetleri bakımından yeni girişlerin gerçekleştiği daha düşük fiyata hizmet alternatiflerinin olduğu görülmektedir. TAV ESENBOĞA ve DHMİ ile yapılan görüşmelerden anlaşıldığı üzere, TAV ESENBOĞA tarafından sunulan otopark hizmeti, Esenboğa Havalimanı ve çevresinde Kasım 2011 tarihine kadar sunulan tek otopark hizmeti iken, söz konusu tarihten itibaren UKOME Kararları ile havalimanının yakın çevresinde rakip otopark işletmelerin faaliyete başladığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda, havalimanına kendi aracıyla gelmeyi tercih eden yolcular bakımından TAV ESENBOĞA tek seçenek olmaktan çıkmıştır. Kendilerinden talep edilen bilgiler kapsamında UKOME tarafından gönderilen cevabi yazılarda da, Esenboğa Havalimanı çevresinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı bulunan iki teşebbüsün bulunduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla anılan pazarda rekabetin arttığı belirlenmiştir. Her ne kadar mevcut durumda resmi olarak faaliyet gösteren otoparkların iki adet olduğu belirtilmiş olsa da raportörlerce TAV ESENBOĞA'da yapılan inceleme sırasında aynı bölgede ESB Otopark adında bir otopark daha olduğu görülmüş, ayrıca gerek TAV ESENBOĞA gerekse DHMİ ile yapılan görüşmelerden yakın zamana kadar faaliyet gösteren bir başka otoparkın daha bulunduğu, ancak bu otoparkın üçüncü pist inşaatı alanına girmesi nedeniyle kapatıldığı anlaşılmıştır.
- (48) Ayrıca, hâlihazırda Esenboğa Havalimanı çevresinde faaliyet gösterdiği tespit edilen PARK &FLY ve MMC OTO PARK'tan talep edilen bilgiler çerçevesinde, ilgili otoparkların ücret tarifeleri TAV ESENBOĞA'nın tarifeleri ile beraber değerlendirilmiş olup, ortaya çıkan farklılaşmanın TAV ESENBOĞA tarafından sunulan otopark hizmetine ilişkin gider (malîyet) kalemlerinin daha fazla olması, Esenboğa Havalimanı otoparkına ilişkin DHMİ tarafından yayımlanan baz ücret tarifesinin daha yüksek olması ile TAV ESENBOĞA tarafından sunulan hizmet kalitesinin MMC OTO PARK ve PARK&FLY tarafından sunulan hizmet kalitesinden daha yüksek olması gibi nedenlerden kaynaklandığı sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, TAV ESENBOĞA'nın sunduğu otopark hizmetiyle eşit standartta olmasa dahi, aynı hizmetin çok daha ucuza sunulmakta olduğu görülmüştür. Anadolu Jet tarafından işletilmekte olan PARK&FLY tarafından sunulan hizmetin ise TAV ESENBOĞA ölçeğinde olmasa da yüksek bir standartta olduğu anlaşılmıştır.
- (49) Yukarıda yer verilen Tablo 2'den, TAV ESENBOĞA'nın müşteri doluluk oranları yıllık bazda görülebilmektedir. Tablodan da açıkça görüldüğü üzere, doluluk oranının en yüksek olduğu yıl %(.....) oran ile 2015 yılıdır. Dolayısıyla TAV ESENBOĞA en dolu olduğu zamanda dahi kapasitesinin tamamını kullanmamıştır. Esasen, pazarda faaliyeti bulunan rakip otopark işletmeleri de talep görmektedir.

16-22/395-183

- (50) Aşırı fiyata müdahalenin gerekliliği bakımından hatalı müdahalede, yüksek fiyatların sağlayacağı pazara yeni girişlerin engellenmesi, yatırım ve inovasyon güdüsünün azaltılması gibi risklerin söz konusu olduğu belirtilmelidir. Danıştay, 2001/4817 E. 2003/4770 K. sayılı kararında, aşırı fiyat kavramını ele alırken, söz konusu uygulamanın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında ele alınabileceğine hükmetmiş; "*rekabet koşullarının bulunmadığı, piyasanın kendi kendini düzeltilmediği, aşırı fiyatlandırmanın yeni girişleri teşvik etmediği, giriş engellerinin bulunduğu, bilgi akışının tam ve homojen olmadığı bir ekonomide... [aşırı fiyat] gibi istismar edici eylemlere rekabet kuralları aracılığıyla müdahale edilebileceğini*" ifade etmiştir. Danıştay 13. Dairesinin 2009/109 E. ve 2013/212 K. sayılı kararı uyarınca ise, aşırı fiyat uygulamalarına müdahale edilebilmesi için hâkim durumdaki teşebbüsün ilgili pazarda tekel veya tekele yakın konumda bulunması gerekmektedir. Nitekim Kurulumuz da önceki uygulamalarında, rekabete açık piyasalarda piyasanın işleyişine müdahaleden kaçınmıştır.
- (51) Açıklamalar çerçevesinde, TAV ESENBOĞA'nın ilgili tarifelerinin aşırı fiyat teşkil ettiği sonucuna varmanın mümkün olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (52) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.